

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.2.29.2015.JSP

Warszawa, 16 września 2015 r.

**Pan
Witold Malarowski
Wójt Gminy Izabelin
ul. 3 Maja 42
05-080 Izabelin**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163), w związku z art. 7 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 11-14 sierpnia 2015 roku kontrolę problemową w Urzędzie Gminy w Izabelinie. Przedmiotem kontroli było sprawdzenie prawidłowości realizacji zadań własnych gminy dotyczących tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w zakresie:

- opracowywania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 9 września 2015 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Urzędzie Gminy Izabelin oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest zadaniem własnym gminy. Na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz złożonych wyjaśnień ustalono iż, żadnej z komórek organizacyjnych ani stanowisk Urzędu Gminy Izabelin nie przyporządkowano zadań związanych z realizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Również w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izabelinie brak odniesienia do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jednak na

podstawie udostępnionych kontrolującym dokumentów oraz złożonych w trakcie kontroli wyjaśnień ustalono, iż zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izabelinie.

Podczas kontroli stwierdzono, że Rada Gminy Izabelin uchwałą z dnia 30 maja 2012 r. Nr XVII/141/12, zmienioną uchwałą z dnia 27 czerwca 2012 r. Nr XVIII/156/12 przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Izabelin na lata 2012-2017. W opracowanym w Gminie Izabelin programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie brak jest harmonogramu działań związanych z jego realizacją.

Na podstawie udostępnionych dokumentów oraz złożonych w trakcie kontroli wyjaśnień stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą podejmowano działania związane z realizacją Programu.

Na terenie gminy osoby doznające przemocy mają możliwość skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa (Punkt Konsultacyjny - specjalista ds. uzależnień oraz poradnictwo specjalistyczne oferowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - prawne, psychologiczne, rodzinne). Na terenie gminy funkcjonuje ośrodek wsparcia, jakim jest Dom Samotnej Matki w Laskach, co zapewnia możliwość udzielenia schronienia mieszkańcom wymagającym tej formy pomocy. W 2014 r. funkcjonowała grupa psycho-edukacyjna dla osób doznających przemocy. W okresie objętym kontrolą zorganizowano na terenie gminy akcję społeczną przeciwko przemocy – plakaty, ulotki, jak również zamieszczono cykl artykułów na temat przemocy w lokalnej prasie.

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano przypadków odebrania dziecka na podstawie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W trakcie kontroli ustalono, że w myśl art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Rada Gminy Izabelin przyjęła Uchwałę Nr V/23/11 z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Izabelinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Do Zespołu zostali powołani przedstawiciele wszystkich wymaganych ustawowo instytucji.

Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Izabelin powołany został zarządzeniem Wójta Gminy Izabelin Nr 14/11 z dnia 28 marca 2011 r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego. Skład Zespołu zmieniany był sześciokrotnie kolejnymi zarządzeniami Wójta Gminy. W obecnym składzie Zespołu Interdyscyplinarnego zasiada 14 osób – przedstawiciele wszystkich wskazanych w Uchwale Rady Gminy instytucji.

Podczas kontroli stwierdzono, że zostały zawarte stosowne porozumienia ze wszystkimi jednostkami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu, oprócz Prokuratury Rejonowej dla Warszawy-Woli (której przedstawiciel został powołany w skład Zespołu).

Zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego zobowiązali się do zachowania poufności informacji i danych uzyskanych przy

realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Również członkowie grup roboczych złożyli stosowne oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych.

Podczas kontroli ustalono, iż troje członków grupy roboczej utworzonej uchwałą nr 1/2014 r. z dnia 24.11.2014 r. Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Izabelinie nie złożyło stosownego oświadczenia o zachowaniu poufności danych. Z wyjaśnień Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego złożonych w trakcie kontroli wynika, iż osoby te nie złożyły stosownych oświadczeń ponieważ do chwili obecnej nie pracowały w żadnej grupie roboczej powołanej do pracy z rodziną dla której prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”.

Uchwałą nr 1/2014 r. Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Izabelinie z dnia 24.11.2014 r. w sprawie powołania stałej grupy roboczej zajmującej się przeciwdziałaniem przemocy domowej Zespół powołał 22 przedstawicieli różnych służb i instytucji do stałej grupy roboczej (do tego czasu funkcjonowała grupa robocza licząca 20 osób powołana uchwałą nr 1/2012 Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Izabelinie z dnia 15.03.2012 r. w sprawie powołania stałej grupy roboczej zajmującej się przeciwdziałaniem przemocy domowej). Z wyjaśnień złożonych przez Przewodniczącą ZI wynika, iż grupy robocze powoływane są *„niezwłocznie po wpływie formularza NK-A do Przewodniczącej ZI w składzie zaproponowanym przez organ wszczynający procedurę”*. W przypadku braku propozycji osób do składu grupy roboczej to Przewodniczący ZI, wraz z sekretarzem Zespołu oraz pracownikiem socjalnym podejmują decyzję o wyborze osób do grupy roboczej spośród osób wymienionych w uchwale nr 1/2014 r. Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podczas pierwszego posiedzenia Zespołu w dniu 16.05.2011 roku wybrano Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego, Zastępcę Przewodniczącego oraz Sekretarza Zespołu. Funkcję Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Izabelin pełni Pani Barbara Tenerowicz – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Na podstawie przedstawionych protokołów stwierdzono, że Zespół Interdyscyplinarny w Izabelinie spotyka się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, co jest zgodne z art. 9a ust. 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Obsługę organizacyjno–techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Izabelinie, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Formularze Niebieskiej Karty wraz z pełną dokumentacją przechowywane są w zamkniętej na klucz metalowej szafie. Dostęp do dokumentacji mają członkowie ZI oraz członkowie grup roboczych którzy pracują z rodziną. Zbiór danych związanych z realizacją procedury „Niebieskie Karty” został zgłoszony do GIODO.

W zakresie prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” stwierdzono, iż w 2014 roku wszczęto procedurę dla 10 rodzin, kontynuowano również prace z 16 rodzinami, w ramach Procedury wszczętej w latach poprzednich. Procedura „Niebieskie Karty” wszczynana była przez różne podmioty m.in. przedstawicieli policji, pomocy społecznej, służby zdrowia.

Po dokonaniu analizy 10 prowadzonych w kontrolowanym okresie procedur stwierdzono, iż:

- w 6 sprawach formularze NK-A przekazane były do Przewodniczącej ZI w określonym ustawowo terminie o jakim mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, zaś w 4 sprawach formularz NK-A został przekazany Przewodniczącemu ZI w terminie późniejszym niż ten o jakim mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia (wszystkie 4 sprawy dotyczyły procedur wszczynanych przez policję),

- we wszystkich przypadkach do pracy z rodzinami w ramach procedury „Niebieskie Karty” zostały powołane grupy robocze,

- we wszystkich sprawach brak możliwości ustalenia w jakim terminie formularz NK-A został przekazany członkom grupy tj. brak możliwości ustalenia zachowania terminu o jakim mowa w § 8 ust. 1 ww. rozporządzenia (brak dokumentacji potwierdzającej kiedy i w jaki sposób członkowie grupy roboczej mieli udostępniane formularze NK),

- w niektórych sprawach stwierdzono niestabilny skład grupy roboczej, na kolejnych posiedzeniach grupy pojawiały się inne osoby niż te które były powołane do grupy roboczej przez Przewodniczącą ZI (w jednej ze spraw w ostatnim posiedzeniu grupy roboczej nie było nikogo z pierwotnego składu grupy) – brak informacji kto i na jakiej zasadzie powoływał do składu grupy roboczej nowych członków,

- spotkania grup roboczych odbywały się wielokrotnie w trakcie trwania procedur, z protokołów ze spotkań wynika, iż opracowywano indywidualne plany pomocy rodzinie oraz ustalano plan działań dla członków grupy roboczej;

- w uzasadnionych do tego przypadkach Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy robocze podejmowały działania polegające na:

- składaniu zawiadomień do prokuratury o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie,
- występowaniu do sądu o wgląd w sytuację dzieci i rodzin,
- występowaniu do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań mających na celu skierowanie sprawcy przemocy do podjęcia leczenia uzależnienia,
- kierowaniu i motywowaniu osób doznających przemocy do skorzystania z pomocy formie poradnictwa (prawnego, psychologicznego, rodzinnego), grupy wsparcia czy mediacji, jak również kierowaniu do placówek specjalistycznych zajmujących się terapią lub leczeniem uzależnień.

- na spotkania grup roboczych zapraszano osobę doznającą przemocy oraz wzywano osobę stosującą przemoc, wypełniono formularze „Niebieska Karta-C” i „Niebieska Karta-D”,

- w trzech sprawach, w których osoba stosująca przemoc uzależniona była od alkoholu stwierdzono brak faktycznego zaangażowania w działania podejmowane w ramach procedury jednego z członków grupy roboczej – przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zaś w przypadku jednej z procedur mimo, iż w rodzinie występował problem alkoholowy przedstawiciela GKRPA nie powołano w skład grupy roboczej,

- w kilku sprawach brak dokumentacji potwierdzającej monitorowanie sytuacji w rodzinie.

Za powstanie nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Izabelin.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pana o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Uregulować kwestie dotyczące przyporządkowania zadań związanych z budową systemu przeciwdziałania przemocy w gminie Izabelin.
2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przyjmować w oparciu o harmonogram działań związanych z jego realizacją.
3. Zawrzeć porozumienie o współpracy, zgodnie z art. 9 a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z Prokuraturą Rejonową dla Warszawy-Woli, której przedstawiciel został powołany w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.
4. Podjąć działania mające na celu przestrzeganie przez służby policji przekazywania formularzy NK-A do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w ustawowo określonym terminie, o jakim mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
5. Dokumentować sposób przekazywania przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego formularzy NK-A członkom grupy roboczej, tak aby była możliwość ustalenia zachowania terminu o jakim mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r.
6. Podjąć działania mające na celu zachowanie w każdej prowadzonej procedurze stabilnego składu grup roboczych, a w przypadku zmian w składzie grup dokumentować sposób powołania nowych członków do grupy.
7. W przypadku procedur prowadzonych w rodzinach, gdzie sprawca jest uzależniony od alkoholu, zintensyfikować działania w ramach pracy grup roboczych przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
8. Monitorować sytuację rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz szczegółowo i systematycznie prowadzić dokumentację związaną z realizacją procedury przez zobligowanie wszystkich członków grup roboczych do dokumentowania podejmowanych działań zgodnie z § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163), w związku z art. 7 ust.1 pkt 5 i 6 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej.

W przypadku nie zgłoszenia lub nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego

Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.*

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda

Zastępca Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej